

بارم آزمون ها : ۲۰ نمره	آزمون نوبت دوم ۲۳ اردیبهشت ۱۴۰۴ (شبه نهایی دبیرستان اندیشه صفا) سوالات امتحانی کتاب « فارسی یازدهم »
-------------------------------	---

ردیف	سوالات
بخش اول : قلمرو زبانی (۷ نمره)	
۱	در هر یک از جمله ها و شعرهای زیر کدام واژه ها در معانی « عظیم ، پای مال کردن ، ترس » به کار رفته اند؟ الف (یاد ایثارگران سهیم در این حماسه سترگ را تا همیشه در خاطره خویش پاس خواهیم داشت . ب (فلک باخت از سهم آن جنگ ، رنگ بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ پ (خروشید و برجست لرزان ز جای بدرید و بسپرد محضر به پای معنی واژه مشخص شده را بنویسید .
۲	« تلاش و کوشش آنها در دوره آموزش ، مرا هم به وجد آورد . » با توجه به عبارت زیر به سوالات پاسخ دهید .
۳	« به هر حال ، همیشه افراط و تفریط های بعضی ها ، مشکلاتی ایجاد می کرد . » الف (نهاد و گزاره را نشان دهید . ب (دو واژه بیابید که رابطه معنایی تضاد دارند .
۴	معانی متفاوت « گر » را در بیت های زیر بررسی کنید . الف (تو شاهی و گر اژدها پیکری باید بدین داستان داوری ب (رود ذره ای گر ز خاکت به باد به خون من آن ذره آغشته باد
۵	هر یک از واژگان مشخص شده ، مشمول کدام یکی از وضعیت های چهارگانه در گذر زمان شده اند ؟ الف (کثیف : ب (خنده :
۶	نقش های تبعی را در عبارت های زیر مشخص کنید : الف (مولانا ، عارف کامل شب و روز آرام نمی گرفت . ب (بیماری مولانا سخت شده بود و خویشان و پیوستگان سخت بی قرار بودند .
۷	متن زیر را از نظر زاویه دید بررسی کنید . « حالا کلاس سخت در خنده فرو رفته ، من بدبخت هم دست و پایم را گم کرده ام ، گنگ شده ام ، نمی دانم چه بگویم ، مات و مبهوت عینک کذا به چشمم است و خیره خیره معلم را نگاه می کنم . »
۸	زمان فعل های مشخص شده را بنویسید . بدو گفت مهتر به روی دژم که برگوی تا از که دیدی ستم ؟
۹	نقش واژه های مشخص شده را بنویسید . « فردوسی ، تصویری از آن روزهای سیاه را هر چه گویاتر نشان داده است . »
۱۰	املای نادرست واژگان را بیابید و شکل درست هر یک را بنویسید . الف (به مئونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم .

۱۱					ب (ز هر کشوری مهتران را بخاست که در پادشاهی کند پشت راست در بیت « به پاسداری آیین آسمانی ما / گزیده ای که خدا برگزیده می آید » یک صفت نسبی پیدا کنید و الگوی ساخت آن را بنویسید .
۱۲					جدول زیر را کامل کنید .
			صفت لیاقت	بن مضارع	فعل
			.....	.....	گفتی

بخش دوم : قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۳					عبارت زیر را از نظر آرایه های ادبی (تشبیه ، تشخیص ، کنایه) بررسی کنید . « آسمان با هفت دست گرم و پنهانی دف می زد و رنگین کمانی از شوق و شور ، کلاف ابرهای تیره را از هم باز می کرد . خورشید در جشنی بی غروب بر بام روشن جهان ایستاده بود و تولد جمهوری گل محمدی را کل می کشید . »
۱۴					در بیت های زیر کدام یک از زمینه های (ویژگی های) حماسه دیده می شود ؟ چو شیر خدا راند بر خصم تیغ به سر کوفت شیطان دو دست دریغ پرید از رخ کفر در هند رنگ تپیدند بت خانه ها در فرنگ
۱۵					نوع ادبی شعر زیر را بنویسید . از آن پس ، چنین گفت با موبدان که ای پرهنر با گهر بخردان مرا در نهانی یکی دشمن است که بر بخردان این سخن روشن است
۱۶					در بیت « به رقصی که بی پا و سر می کنند / چنین نغمه عشق سر می کنند » تشبیه را پیدا کنید و مشبه را نشان دهید ؟
۱۷					بیت اول شعر « صبح بی تو » را بنویسید .
۱۸					کدام گزینه می تواند مصراع دوم بیت زیر باشد . « منم پور ایران و نام آورم ..... »
۱۹					الف (که با او چنین است پیمان من ب (گذشتن ز جان ، رسم مردانگی است پ (ز نیروی شیران بود گوهرم ت (به یزدان ، که بدتر ز اهریمن است بیت بعدی شعر زیر را بنویسید .
۲۰					مرا اوج عزت در افلاک توست به چشمان من کیمیا خاک توست مصراع اول بیت زیر را بنویسید . « ..... آنکه در دستش کلید شهر پر آینه دارد »

بخش سوم : قلمرو فکری (۸ نمره)

۲۱	با توجه به رباعی زیر به سوالات پاسخ دهید .
۲۲	<p>« رازی که خطرکنندگان می دانند در بازی خون ، برندگان می دانند با بال شکسته پر گشودن ، هنر است این را همه پرندگان می دانند ! »</p> <p>الف (منظور از « بازی خون » چیست ؟ ب) به نظر شاعر چه کاری « هنر » است ؟</p>
۲۳	<p>عبارت « تنها خصوصیت سعدی این است که سخنش به سخن هم شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد ، در زبان فارسی ، احدی نتوانسته است ، مانند او حرف بزند و در عین حال نظیر حرف زدن او را هر روز در هر کوچه و بازار می شنویم . » به کدام ویژگی سبک سعدی اشاره دارد ؟ در سروده زیر منظور از قسمت مشخص شده چیست ؟</p>
۲۴	<p>به خوناب شفق در دامن شام به خون آلوده ، ایران کهن دید در آن دریای خون ، در قرص خورشید غروب آفتاب خویشتن دید</p> <p>در بیت های : « بدو گفت مهتر به روی دژم که بر گوی تا از که دیدی ستم ؟ یکی بی زیان مرد آهنگرم ز شاه آتش آید همی بر سرم »</p> <p>الف) « مهتر » کیست ؟ ب) مفهوم « ز شاه آتش آید همی بر سرم » را بنویسید .</p>
۲۵	معنی سروده زیر را به نثر روان فارسی بنویسید .
۲۶	« هر نفسی را دو نعمت است : / دم فرو دادن و بر آمدنش / آن یکی ممد حیات است / این یکی مفرح ذات . » مفهوم کلی بیت « هنر خوار شد ، جادویی ارجمند / نهان راستی ، آشکارا گزند » را بنویسید .
۲۷	<p>معنی و مفهوم هر یک از عبارت ها و شعرها را به نثر روان فارسی بنویسید . الف) معلم را در ظنّ خود تقویت کرد . یقین شد که من بازی جدید درآورده ام که او را دست بیندازم . ب) مرا قضای آسمانی در این ورطه کشید .</p>
۲۸	<p>پ (بیا با گل لاله بیعت کنیم که آلاله ها را حمایت کنیم ت) چون نوبت به دل رسید، گل دل را از بهشت بیاوردند و به آب حیات ابدی سرشتند و به آفتاب نظر پروردند.</p> <p>با توجه به شعر زیر پاسخ دهید .</p> <p>« حبیب خدای جهان آفرین نکه کرد بر روی مردان دین همه برده سر در گریبان فرو نشد هیچ کس را هوس ، رزم او به جز بازوی دین و شیر خدا که شد طالب رزم آن اژدها »</p> <p>الف) منظور از « حبیب خدای جهان آفرین » کیست ؟ ب) معنی و مفهوم قسمت مشخص شده را بنویسید . پ (« بازوی دین و شیر خدا » لقب چه کسی است ؟</p>

۱ - الف (سترگ = عظیم   ب (سهم = ترس   پ (بسپردن = پای مال کردن

۲ - سرور و شادمانی

۳ - الف (افراط و تفریط بعضی ها : « نهاد » / به هر حال ، همیشه مشکلاتی ایجاد می کرد : « گزاره »
ب (افراط و تفریط

۴ - الف (گر = یا   ب (گر = مخفف اگر (قید یا حرف ربط) = چنانچه

۵ - الف (کثیف : دچار تحول معنایی شده و با از دست دادن معنای قدیم ، معنای جدید پذیرفته است .
ب (خنده : با همان معنای گذشته ادامه حیات می دهد .

۶ - الف (عارف کامل : بدل   ب (پیوستگان : معطوف

۷ - اول شخص مفرد

۸ - برگوی : امر   دیدی : ماضی ساده

۹ - فردوسی : نهاد   تصویر : مفعول   روزها : متمم   سیاه : صفت

۱۰ - الف (معونت   ب (بخواست

۱۱ - آسمانی ← اسم + وند

۱۲ - گو(ی) : بن مضارع   گفتنی : صفت لیاقت

بخش دوم : قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۳ - تشبیه : کلاف ابرهای تیره ← ابرهای تیره : مشبه / کلاف : مشبه به

تشخیص : دف زدن آسمان / باز کردن کلاف به دست رنگین کمان / کل کشیدن خورشید

کنایه : دف زدن آسمان (صاعقه ، آذرخش ، رعد و برق)

کنایه : کل کشیدن خورشید (شادی کردن ، جشن گرفتن)

کنایه : باز کردن کلاف ابرهای تیره : صاف شدن آسمان (نابودی ظلم و ستم)

۱۴ - اغراق

۱۵ - ادبیات حماسی

۱۶ - نغمه عشق (نغمه : مشبه به / عشق : مشبه)

۱۷ - صبح بی تو رنگ بعد از ظهر یک آدینه دارد   بی تو حتی مهربانی حالتی از کینه دارد

۱۸ - گزینه « پ » ز نیروی شیران بود گوهرم

۱۹ - رود ذره ای گر ز خاکت به باد / به خون من آن ذره آغشته باد

۲۰ - ناگهان قفل بزرگ تیرگی را می گشاید

بخش سوم : قلمرو فکری (۸ نمره)

- ۲۱ - الف (مرگ و کشته شدن) ب (با بال شکسته پر گشودن)
- ۲۲ - ویژگی سهل و ممتنع بودن
- ۲۳ - پایان دوران حکومت و عمر خویش را می دید .
- ۲۴ - الف (ضحاک) ب (شاه به من ظلم و ستم می کند .)
- ۲۵ - هر نفس کشیدن دو نعمت دارد ، فرو دادن نفس (دم) و بیرون دادن آن (بازدم) . نفس کشیدن به زندگی انسان کمک می کند و بیرون فرستادن نفس شادی بخش وجود است .
- ۲۶ - دگرگونی ارزش ها (وارونگی ارزش ها) معتبر شدن بدی ها و بی ارزشی ها .
- ۲۷ - الف (معلم در گمان خود مطمئن شد که من برای مسخره بازی عینک زده ام تا او را اذیت کنم .) ب (مرا تقدیر به این مهلکه کشاند .) پ (بیا با شهدا پیمان ببندیم تا راه آنها را ادامه دهیم .) ت (وقتی نوبت به دل رسید ، گل دل را از بهشت آوردند و با آب زندگی جاوید در آمیختند (آن را جاودانه کردند) و توجه ویژه ای به آن شد .
- ۲۸ - الف (پیامبر اکرم (ص)) ب (هیچ کس تمایلی به جنگیدن با او نداشت .) پ (حضرت علی (ع))